

DET KONGELIGE
SAMFERDSELSDEPARTEMENT

Ot.prp. nr. 23

(1999-2000)

Om lov om endring i veglov 21. juni
1963 nr. 23 m.m.

*Tilråding fra Samferdselsdepartementet av 17. desember 1999,
godkjent i statsråd samme dag.*

1 Innledning

Samferdselsdepartementet legger med dette fram forslag til endring i vegloven av 21. juni 1963 nr. 23. Proposisjonen omhandler fire ulike tema:

- Klargjøring av området for fylkesmannens klagekompetanse i avkjørselsaker.
- Oppheving av § 12 annet ledd om vegplanlegging.
- Retting av formuleringer og henvisninger i tilknytning til lov 18. desember 1995 om endringer i veglov.
- Orientering om at det inntil videre ikke anses behov for å utferdige forskrifter om klageordninger etter vegloven, jf. Ot.prp. nr. 60 (1994-95).

2 Bakgrunn for lovforslaget

Fylkesmannen er klageinstans i avkjørselssaker for riksveger, jf. § 40 annet ledd siste punktum. Plasseringen av denne klageregelen har skapt uklarhet.

Bakgrunnen for forslaget om å oppheve § 12 annet ledd om vegplanlegging er at det ikke lenger er behov for denne bestemmelsen fordi all vegplanlegging nå skal skje etter plan- og bygningsloven.

For å avskjære tvil om lovens forståelse foretas det redigering, opprettinger av formuleringer og henvisninger i forbindelse med forrige veglovrevisjon, lov 18. desember 1995 som ble sanksjonert 1. mars 1996.

3 Lov om endring i veglov 21. juni 1963 nr. 23 §§ 11 og 12

3.1 Området for fylkesmannens klagekompetanse - opprettelse av § 11 nytt annet ledd

I vegloven § 40 annet ledd siste punktum ble det ved forrige lovrevisjon vedtatt at fylkesmannen er klageinstans i avkjørselssaker for riksveger. Dette er nærmere omtalt på side 6 i Ot.prp. nr. 60 (1994-95). Det har i ettertid vist seg at plasseringen av klageregelen har skapt uklarhet om området for fylkesmannens klagekompetanse. Den skal ikke være begrenset til saker etter § 40, men også gjelde i forhold til §§ 41, 42 og 43. Disse bestemmelsene omhandler regulering av lovlig og ulovlig atkomst fra offentlig veg, samt gir bestemmelser om vedlikeholdsplikten. Siste punktum i § 40 annet ledd foreslås flyttet til § 11 som nytt annet ledd.

3.2 Oppheving av vegloven § 12 annet ledd

Opprinnelig hjemlet vegloven § 12 et eget planleggingssystem for vegmyndighetene, og Samferdselsdepartementet har fastsatt forskrifter for vegplanlegging med hjemmel i § 12.

Ved lovendring i 1989 ble det vedtatt at planleggingssystemet etter vegloven skulle falle bort, etter en prøveperiode på 5 år. Det ble samtidig foretatt endringer i plan- og bygningsloven, jf. Ot.prp. nr. 51 (1987-88). Det ble bl.a. innført et nytt siste punktum i § 119 om at vegplan som er godkjent i medhold av forskrifter gitt med hjemmel i vegloven § 12, kunne gjennomføres etter at «leddet her er trådt i kraft.» I § 120 ble det tatt inn et nr. 4 om at forslag til hoved- og detaljplan som er lagt ut til offentlig ettersyn i medhold av forskrifter gitt med hjemmel i vegloven § 12, kan ferdigbehandles etter reglene i forskriftene også etter at de er opphevet.

Prøveperioden utløp 1. juli 1994, noe som innebærer at all planlegging av riksveg, fylkesveg og kommunal veg nå skjer etter plan- og bygningsloven. Planer etter det gamle planleggingssystemet kan fullføres etter vegplanforskriftene, jf. forrige avsnitt.

Departementet kan ikke se at det lenger er behov for å opprettholde § 12 annet ledd, og bestemmelsen foreslås opphevet. Samtidig foreslås § 12 første ledd opprettholdt, da den kan sies å ha informasjonsverdi.

4 Høring av forslaget

Proposisjonsutkastet ble 12. juli 1999 sendt på høring til *Miljøverndepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet og Landbruksdepartementet*. Samferdselsministeren ga samtykke til begrenset høring, med den begrunnelse at endringene ikke var av et slikt omfang at det var behov for alminnelig høring. I tillegg til endringer i vegloven, ble plan- og bygningsloven § 119 nr. 1 siste ledd foreslått opphevet.

Ingen av høringsinstansene hadde merknader.

Samferdselsdepartementet har senere etter innspill fra Vegdirektoratet kommet til at plan- og bygningslovens overgangsbestemmelser om vegplanlegging ikke bør oppheves nå, men heller vurderes opphevet ved neste gjennomgang av plan- og bygningsloven. Begrunnelsen for dette er at det fortsatt kan foreligge vedtatte ikke-gjennomførte detaljplaner som det kan være aktuelt å bygge veg etter. Ved bortfall av plan- og bygningsloven § 119 nr. 1 siste ledd mister Statens vegvesen denne muligheten og må starte på nytt med å få vedtatt reguleringsplan.

Dette forslaget har vært forelagt *Finansdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet, Landbruksdepartementet og Miljøverndepartementet*. Bare Miljøverndepartementet har kommet med merknader.

Miljøverndepartementet har i sin høringsuttalelse av 9. desember 1999 uttalt følgende:

«Miljøverndepartementet mener i utgangspunktet at plan- og bygningslovens § 119 nr. 1 siste ledd og § 120 nr. 4 nå bør kunne strykes, men kan akseptere at overgangsbestemmelsene opprettholdes inntil konsekvensene av en slik endring er utredet. Nødvendige lovendringer bør deretter gjennomføres så snart det er praktisk mulig. Imidlertid vil vi understreke at eldre planer etter vegloven bør undergis miljørevisjon slik at nye krav og retningslinjer blir ivaretatt. Dette må særlig gjelde planer som er av en slik størrelse og karakter at de i dag ville blitt fanget opp av bestemmelsene om konsekvensvurderinger etter plan- og bygningsloven.»

5 Samferdselsdepartementets merknader

Samferdselsdepartementet vil for sin del bemerke at det opprinnelige forslaget om å oppheve § 119 nr. 1 siste ledd hadde sammenheng med forslaget om å oppheve § 12 annet ledd i vegloven, en endring av teknisk karakter.

Vi er enig i at det bør foretas en gjennomgang av overgangsbestemmelsene om vegplanlegging i plan- og bygningsloven, og slutter oss for øvrig til Miljøverndepartementets uttalelse.

6 Opprettinger. Merknader til de enkelte bestemmelsene

Lov 18. desember 1995 om endringer i veglov 21. juni 1963 nr. 23 ble sanksjonert 1. mars 1996. Departementet er i ettertid blitt oppmerksom på flere mindre feil. En av feilene har ingen sammenheng med lovrevisjonen i 1996, jf. § 31 tredje ledd.

Til § 29

For å avskjære enhver tvil om at beregningen av byggegrensen i § 29 skal gjelde i relasjon til både nr. 1, 2 og 3 i fjerde ledd, og ikke bare i relasjon til nr. 3 slik som teksten kan misforstås i dag, flyttes «skal byggegrensa følge...» til ny linje. Samtidig endres «jarnveg» til «jernbane». Betegnelsen blir da den samme som i § 27.

Til § 31 tredje ledd

I § 31 tredje ledd framgår det at *vegkontoret* er vedtaksmyndighet og kan sørge for at arbeidet med fjerning av greiner m.v. blir gjort. Det er imidlertid kommunen som er vegmyndighet for kommunale veger, og ordet vegkontoret foreslås derfor erstattet med «vegstyremakta».

Til § 40 tredje ledd

Uttrykket «vegsjef» og «vegsjefen» ble erstattet med «vegkontoret» ved lovendringen i 1995. I § 40 tredje ledd første punktum skal uttrykket «han» derfor erstattes med «det».

Til § 55 femte ledd

I forbindelse med veglovrevisjonen i 1995 foreslo Vegdirektoratet at veglaget skulle ha utleggsrett på linje med utleggsretten for offentlige vegmyndigheter. Samferdselsdepartementet sa seg ikke enig i det, og bestemmelsen ble strøket i utkast til § 59. Ved en inkurie ble henvisningen til § 59 i § 55 femte ledd ikke strøket.

7 Orientering om at det inntil videre ikke er behov for å utferdige forskrifter om klageordninger etter vegloven

I Ot.prp. nr. 60 (1994-95) Om lov om endringer i veglov 21. juni 1963 nr. 23 foreslo departementet under omtalen av § 11 «at de nevnte forslag til endringer i hvem som skal være klageinstans presiseres i forskrifts form ved ny kgl. res. fastsatt i medhold av forvaltningsloven § 28 tredje ledd.» Samferdselskomitéens flertall sluttet seg til dette, jf. Innst. O. nr. 14 (1995-96).

Forskriftene skulle erstatte de eksisterende forskrifter fastsatt ved kgl. res. av 7. desember 1990 om hvilken styremakt som skal avgjøre klager over forvaltningsvedtak etter vegloven.

Hovedregelen for klageordningen for enkeltvedtak fattet etter vegloven følger forvaltningslovens system. Unntakene er hjemlet enten direkte i vegloven, eller i forskrift til denne. Dette gjelder klageordningen i avkjørselssaker, jf. vegloven § 40 og forskrifter til vegloven av 23. august 1988 som omhandler betaling av tilleggsavgift ved unnlatt betaling av bomavgift.

Departementet er etter en nærmere gjennomgang av klagesystemet etter vegloven kommet til at det ikke er behov for nærmere forskrifter for å presisere hovedregelen eller unntak som allerede går fram av enten vegloven selv eller forskrift til denne. Departementet finner det lite hensiktsmessig å innføre forskrifter om en klageordning som vil omhandle tilfeller som kun kan anses som teoretiske. Departementet ser imidlertid et behov for at det lages en veiledning som sammenfatter og informerer om hvordan klageordningen etter vegloven er. Dersom det skulle vise seg at gjeldende regelverk ikke er dekkende for alle klagetilfeller, vil departementet utarbeide de nødvendige forskrifter.

8 Administrative og økonomiske konsekvenser

Endringsforslaget får ingen administrative eller økonomiske konsekvenser.

Samferdselsdepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om lov om endring i veglov 21. juni 1963 nr. 23 m.m.

Vi HARALD, Norges Konge,

stadfester:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endring i veglov 21. juni 1963 nr. 23 m.m. i samsvar med et framlagt forslag.

Tilråding fra Samferdselsdepartementet ligger ved.

Forslag til lov om endring i veglov 21. juni 1963 nr. 2

I

§ 11 annet ledd skal lyde:

«Fylkesmannen er klageinstans i avkjørslesaker for riksvegar.»

§ 12 annet ledd oppheves

§ 29 fjerde ledd første punktum skal lyde:

«Ved kryss i plan mellom

–1) offentlege vegar,

–2) offentlege vegar og andre vegar som er opne for allmen ferdsle,

–3) offentlege vegar og *jernbane* eller sporveg,

skal byggegrensa følgje den rette lina mellom punkt på midtlina åt vegane (*jernbana*, sporvegen) 60 meter frå skjeringspunktet åt midtlinene ved kryss med riksveg og 40 meter frå skjeringspunktet ved andre kryss.»

§ 31 tredje ledd skal lyde:

«Vil eigaren eller rettshavaren ikkje etterkome påbodet i første ledd innan den fristen som er fastsett i påbodet eller seinare, kan *vegstyremakt* syte for at arbeidet blir gjort. I så fall skal eigaren eller rettshavaren ha vederlag etter skjønn for skade og ulempe.»

§ 40 tredje ledd første punktum skal lyde:

«Vegkontoret kan krevje at avkjørsle frå riksveg eller fylkesveg skal byg-
gast etter ein plan *det* godkjenner.»

§ 55 femte ledd fjerde strekpunkt oppheves.

II

Ikrafttredelse

Loven trer i kraft fra den tid Kongen fastsetter.
